

■ ساختار مستندنگاری آثار کاغذی در موزه‌ها، آرشیوها، و کتابخانه‌ها

سیده سمیه محسنیان | فرانک بحرالعلومی

■ چکیده

هدف: این تحقیق با هدف ارتقای کیفیت شیوه مستندنگاری آثار کاغذی و ایجاد پایگاه داده‌های برخط، از طریق تدوین شناسنامه‌های عمومی - پژوهشی، حفاظتی و مرمتی و فرم صورت وضعیت انجام شده است.

روش/ رویکرد پژوهش: روش تحقیق، شامل مطالعات کتابخانه‌ای، مطالعات میدانی و نیز بررسی کتاب‌ها و مقالات الکترونیکی به منظور دستیابی به پیشینه مستندنگاری و ساختار استاندارد مستندنگاری مجازی و ارائه الگوی استاندارد برای آثار کاغذی است.

یافته‌ها و نتایج: یافته‌ها و نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که مستندنگاری جامع-تدوین شناسنامه استاندارد برای آثار کاغذی - علاوه بر صیانت داده‌ها، یکی از اقدامات مهم و پایه در مدیریت خطر (به عنوان یکی از راهبردهای حفاظت پیشگیرانه) محسوب می‌شود. ضمن اینکه بانک اطلاعات ایجاد شده داده در مورد اثر را به صورت مجازی و بر خط- در کمترین زمان -در دسترس پژوهشگران و یا کارشناسان قرار می‌دهد.

کلیدواژه‌ها

حفاظت پیشگیرانه/ صیانت داده‌ها/ مستندنگاری، بانک اطلاعاتی/ آثار کاغذی

مطالعات آرشیوی

فصلنامه گنجینه اسناد: سال بیستم و دوم، دفتر سوم، (پائیز ۱۳۹۱)، ۱۳۳- ۱۰۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۱/۱۸ ■ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۶/۱۴

ساختار مستندنگاری آثار کاغذی در موزه‌ها، آرشیوها، و کتابخانه‌ها

سیده سمیه محسنیان^۱ | فرانک بحرالعلومی^۲

مقدمه

در هر پروژه استاندارد علمی، مستندنگاری و گردآوری اطلاعات پایه، جایگاه ویژه‌ای دارد که توسط متخصصان آشنا در همه علوم انجام می‌گیرد. به طوری که، مستندنگاری جزء مراحل پایه و اولیه در هر پژوهش محسوب می‌شود. در حقیقت، بدون گذر از این مرحله، نمی‌توان پروژه را با موفقیت به پایان رساند. جایگاه مستندنگاری در زمینه موزه‌داری و حفاظت و مرمت اشیاء، مشابه دیگر طرح‌های علمی است (تورنس، ۱۳۸۶)؛ زیرا جهت برنامه‌ریزی مؤثر و درازمدت برای حفاظت و نگهداری بهینه آثار تاریخی و فرهنگی، دستیابی به اطلاعات پایه، امری مهم و اساسی است، و تنها با در اختیار داشتن این اطلاعات است که می‌توان با برنامه‌ریزی جامع، نگهداری استاندارد از آثار را امکان‌پذیر ساخت. از این منظر، تهیه اطلاعات و شرح دقیق و استاندارد درباره آثار تاریخی - هنری ضروری است و به‌عنوان یک اقدام مستندنگاری، و مدیریت برنامه‌های حفاظت پیشگیرانه [۱] از طریق مدیریت خطر و ثبت کلیه داده‌های مربوط به آثار (صیانت داده‌ها) مدنظر است. این ضرورت‌ها سبب شد تا شورای بین‌المللی موزه‌ها^۳، قطعنامه‌ای را برای اجرای راهبردهای حفاظت پیشگیرانه برای اموال فرهنگی، با هدف مقابله با آسیب‌های فیزیکی تصویب کند. به‌موجب این قانون، موزه‌ها موظف‌اند از نظام اطلاعاتی خود، داده‌هایی تهیه کنند که ترجیحاً ساختار استاندارد دارد، تا در صورت بروز آسیب‌های ناشی از سرقت یا غارت شیء، به شناسایی آن کمک کنند. پس از آن، کارگروه مستندسازی شورای بین‌المللی موزه‌ها، از طرح تهیه شناسنامه اشیای موزه‌ای

۱. دانشجوی دکتری رشته مرمت
اشیای تاریخی- فرهنگی دانشگاه هنر
اصفهان (نویسنده مسئول).
s.mohsenian@au.ac.ir
۲. مربی پژوهشگاه میراث فرهنگی،
صنایع دستی و گردشگری
fbahrololoumi@rccc.org
3. GIDOS

پشتیبانی کرد و کارگروه اجرایی آیکوم نیز این قطعنامه را پذیرفت (میرزایی، ۱۳۸۸).

هر مستندنگاری استاندارد، داستان کاملی را از آنچه که در شیء رخ داده است، بیان می‌کند. اسناد و نسخه‌های خطی، علاوه بر بازنمایی جلوه‌های هنری و زیبایی‌شناختی یک دوره تاریخی، می‌توانند تاریخچه‌ای از زوایای مختلف شامل شیوه صحافی، چسب‌های مورد استفاده، نوع جوهر و مرکب، رنگ‌های گیاهی و معدنی، صمغ‌های استفاده شده، نوع قلم در خوشنویسی، نوع کاغذ، و نوع ماده بکار رفته در ساخت جلد و تزئینات آن، صفحه‌آرایی و سایر تزئینات را نشان دهند. از این منظر، ثبت کلیه این داده‌ها، ساختار استاندارد مستندنگاری را فراهم می‌کند. این مستندات، می‌تواند اطلاعات و داده‌های لازم برای پژوهش‌های هر محقق و مرمتگری را فراهم آورد. هر شیء تاریخی، سند و یادمانی از گذشته است که ارزش‌ها و اصالت آن اثر را در خود نهفته دارد؛ به همین دلیل، مهم‌ترین وظیفه مرمتگر آثار، بازبازی قابلیت‌های نهفته اثر و حفظ این ارزش‌ها و اصالت آن است و مستندنگاری از تمامی جوانب یک شیء، شامل جنبه‌های هنری، زیبایی‌شناختی، علمی، دینی، و اقتصادی به‌عنوان یکی از اولین گام‌ها در بازبازی این قابلیت‌هاست. در این تحقیق، مستندنگاری، علاوه بر ثبت داده‌های مربوط به مراحل مرمت و حفاظت شامل ثبت کلیه جزئیات خود اثر نیز می‌شود. مستندنگاری در حفاظت و مرمت می‌تواند در نگهداری مدارک و مستندات تصویری و یا گزارش‌های تشریحی در طول مرمت و یا مراقبت از یک شیء استفاده شود. این مستندات، می‌تواند شامل ثبت کلیه داده‌های هنری، تاریخی، علمی، فنی، سوابق مربوط به وضعیت شیء قبل از مرمت، ثبت روش به‌کار رفته در مرمت و حفاظت آن، مواد مورد استفاده در درمان، جزئیات مربوط به وضعیت شرایط نگهداری، و شرایط محیطی شیء را نیز شامل شود. در این راه، می‌توان از دوربین‌های رقمی، اسکنرهای رقمی و نیز نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای رایانه‌ای، به‌منظور ایجاد بانک اطلاعاتی بهره جست. فناوری رقمی، داده‌های ثبت شده در یک اثر را با صرف کمترین هزینه و اتلاف زمان، در اختیار قرار می‌دهد. در عین حال، انسجام و دقت و صحت داده‌های ثبت شده را افزایش می‌دهد. در ضمن، معضل مربوط به فضای فیزیکی مورد نیاز برای ذخیره‌سازی و نگهداری مستندات مکتوب را نیز مرتفع می‌کند. این مستندات، باید به‌عنوان پیشینه اقدامات صورت گرفته برای شیء در تحقیق بعدی در دسترس مرمتگر و محقق قرار گیرد (مور، ۲۰۰۱، شماره ۷).

برای مستندنگاری اشیاء، ساختار استاندارد مکتوبی وجود ندارد که براساس آن بتوان استدلال کرد. تدوین شناسنامه‌ها و فرم‌های صورت وضعیت، تلاشی است در جهت هموار کردن راه دستیابی به اطلاعات آثار کاغذی اسناد و آثار کاغذی تک‌برگ، کتاب و همچنین صیانت داده‌های ثبت شده بر آنها، از طریق ثبت اطلاعات تاریخی، هنری و ویژگی‌های

منحصربه‌فرد آثار کاغذی. لازم به توضیح است که محتوای شناسنامه‌های تدوین شده، بر اساس تحقیقات میدانی و کتابخانه‌ای، مصاحبه، میزگردهای مشورتی، و بررسی محتوای سایر شناسنامه‌های مورد استفاده در موزه‌ها و سایر مراکز آثار تاریخی و فرهنگی و بررسی منابع مکتوب، تدوین شده است. در ضمن، از آنجاکه این شناسنامه‌ها جهت استفاده متخصصان طراحی شده، ارائه‌کننده مفاهیم تخصصی و زبان تخصصی هستند. این شناسنامه‌ها، شامل فرم صورت وضعیت آثار کاغذی (وضعیت موجود اثر برای تعیین اولویت حفاظتی و مرمتی)، شناسنامه عمومی - پژوهشی ویژه اسناد و آثار کاغذی تک برگ؛ شناسنامه عمومی - پژوهشی ویژه کتاب، شناسنامه عمومی - پژوهشی ویژه تمبر و شناسنامه حفاظتی و مرمتی می‌باشند. لازم به توضیح است برای کاربردی کردن این شناسنامه‌ها جهت ایجاد بانک اطلاعاتی از نرم‌افزار SQL می‌توان بهره گرفت. در حال حاضر، سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، در این حوزه پیشرو و در حال ایجاد بانک اطلاعاتی از آثار کاغذی خود به صورت برخط است (سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، ۱۳۸۹).

منظور از آثار کاغذی در این پژوهش کتاب، اسناد، آثار کاغذی تک‌برگ و تمبرها می‌باشد.

پیشینه مستندنگاری^۱

زمان آغاز مستندنگاری در امر حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی به‌طور دقیق مشخص نیست. اولین اسناد و مستندات مربوط به اقدامات مرمتی در قرن ۱۶، گزارش شده است. نکته مهم در این مستندات ثبت شده، این است که این اسناد توسط مرمتگران نوشته نشده است (مور، ۲۰۰۱، شماره ۷).

پیشگامان حفاظت مدرن از قبیل راتگن^۲، اسکات^۳، و پلندرلیث^۴ به مفهوم مستندنگاری در فرآیند حفاظت و مرمت اشاره‌ای نکرده‌اند. در سال ۱۹۰۵، راتگن، برای نخستین بار، به انتشار مقاله‌ای در مورد شرح کار حفاظت و مرمت آثار باستانی پرداخت؛ اما وی در این مقاله، به مستندنگاری به‌عنوان اولین اقدام در روند حفاظت و مرمت، هیچ اشاره‌ای نکرده است. همین‌طور، در گزارش اسکات (۱۹۲۶)، به هیئت امنای موزه بریتانیا، با عنوان «تمیزکاری و مرمت اشیاء نمایشگاهی»^۵، مستندنگاری صورت پذیرفته است. در کتابی که پلندرلیث نیز در سال ۱۹۳۴ منتشر کرد، فقدان مفهوم مستندنگاری در امر حفاظت و مرمت احساس می‌شود. در نمونه‌های اشیای معرفی شده در این کتاب، هنگام عملیات حفاظت و مرمت ممکن است به شیوه ابتدایی، مستندسازی صورت گرفته باشد. این مستندات، شامل تهیه عکس از اشیاء است. (مور، ۲۰۰۱، شماره ۷) یک منبع دیگر در این مورد، مجله موزه (مطالعات فنی (ساختارشناسی))^۶ است که در سال ۱۹۳۰ شروع به فعالیت کرد. یکی از اولین مقاله‌های این

1. History of conservation documentation

2. Rathgen

3. Scott

4. Plenderleith

5. The Cleaning and Restoration of Museum Exhibits

6. Technical Studies

مجله با موضوع مستندنگاری است: «مستندات موزه‌های وضعیت نقاشی‌ها»^۱ (۱۹۳۵). در این مقاله، جورج استوات^۲، به مستندات در حوزه حفاظت نقاشی‌ها اشاره کرده است. در ضمن، در این مقاله، استوات وعده داده است که به زودی کمیته‌ای برای معرفی نحوه ثبت گزارش مراحل درمان و حفاظت از اشیاء تشکیل خواهد شد (استوات، ۱۹۳۵، صص ۲۰۰-۲۱۶). حتی تا اواخر دهه ۱۹۶۰، مرمتگرانی که پیش از جنگ جهانی دوم تعلیم دیده بودند، رموز کار و اسلوب چسب‌زنی و رنگ‌آمیزی یا نقاشی خود را پنهان می‌کردند. به عبارتی دیگر، اطلاعات مربوط به مواد و شیوه‌های متنوع کار خود را محرمانه نگه می‌داشتند (آدی، ۱۳۷۸).

یکی از نظریه‌پردازان پیشگام در مستندنگاری، در مرحله حفاظت و مرمت اموال فرهنگی، کامیلو بوئی تو^۳ (۱۹۱۴-۱۹۸۶) است. نظریه بوئی تو، که درباره اسناد به شواهد و مدارک تاریخی (مستندنگاری) در مرحله حفاظت و مرمت آثار بر اساس تصاویر و مدارک تهیه شده، منجر به اعمال حداقل دخالت در اثر گشت.

به‌طور کلی، تا اواسط قرن بیستم، بسیاری از موزه‌ها، هیچ روش استاندارد برای مستندسازی اشیاء در فرآیند حفاظت و مرمت نداشتند؛ بنابراین، اجباری برای مستندنگاری از مراحل حفاظت و مرمت آثار وجود نداشت. قبل از ۱۹۷۰، در تعداد بسیار کمی از موزه‌ها، مرمتگران مراحل درمان را ثبت و گزارش کرده‌اند. قبل از این دوره، به‌نظر می‌رسد مستندات و گزارش‌های مراحل درمان شیء، به‌صورت پراکنده انجام می‌گرفت. بهترین وضعیت یک شیء، برای مستندنگاری در این زمان، وقتی بود که مرمتگر قصد داشت داده‌های مربوط به یک شیء را منتشر کند (مور، ۲۰۰۱، شماره ۷). در واقع، نظر سردبیر مجله ساختارشناسی (فن‌شناسی) درخصوص نیاز بیشتر به مستندات در فرآیند حفاظت و مرمت در سال ۱۹۳۴، در نوشتن مقاله‌ای با موضوع «مرمت یک نمونه نقاشی» در توجه به مستندسازی در حفاظت و مرمت آثار مؤثر بوده است. قابل توجه‌ترین نکته در این دوره این بود که «تازمانی که مراحل حفاظت و درمان یک شیء مستند می‌شود، می‌توان درمان‌ها و مرمت‌های غیرضروری را تشخیص داد» (راهیمن، ۱۹۳۴، صص ۳-۱۵). در سال‌های اخیر نیز اهمیت ایجاد بانک اطلاعات مجازی از مستندات اموال فرهنگی احساس شد، به‌طوری‌که در سال ۲۰۰۷، بنیاد اندرو ملون^۴ با برگزاری نشست‌های پی‌درپی به اهمیت مستندنگاری به صورت برخط تأکید کرد. اولین نشست در نیویورک و در ادامه در موزه بریتانیا برگزار شد. موضوع این نشست‌ها، مستندنگاری، و ایجاد بانک اطلاعاتی از اموال فرهنگی بود و این موضوع که داده‌های مجازی باید به‌صورت برخط در اختیار پژوهشگران قرار گیرد (روی و همکاران، ۲۰۰۷، صص ۳۱۵-۳۱۷).

بنیاد ملون، در سال ۲۰۰۸، اقدام به بررسی شیوه‌های مستندنگاری در موزه‌ها و نهادهای فرهنگی کرد. ابتکار بنیاد ملون به‌صورت برخط (<http://mac.mellon.org>) در دسترس است (بنیاد ملون، ۲۰۰۹).

1. "A Museum Record of the Condition of Paintings?"

2. George Stout

۳. بوئی تو، معمار و نویسنده ایتالیایی

است که بسیاری از نظریات وی در منشور آتن اعمال شده است.

4. Andrew W. Mellon Foundation

چهار پروژه آزمایشی که تاکنون، برای ایجاد بانک اطلاعات برخط، موفق به دریافت کمک مالی از بنیاد ملون شدند، شامل:

۱. موزه متروپولیتن در نیویورک،
۲. موزه بریتانیا در لندن،
۳. موسسه هنری کورتالد^۱، با همکاری موزه‌های دانشگاه هاروارد^۲ و موزه هنر ورچستر^۳ یک پایگاه داده‌های برخط در مستندنگاری از نقاشی‌های فاگ^۴ در قرن ۱۴ (شامل نقاشی‌های تخته‌ای و مجسمه از مریم مقدس و عیسی) و پیشنهاد در بازسازی مجازی آن‌ها ارائه کرد. مستندنگاری آنان شامل ساختارشناسی این آثار، فن و مواد ساخت می‌شد. این داده‌ها به کاربران اجازه می‌داد به تصاویر با کیفیت بالا از این نقاشی‌ها نیز دست یابند.
۴. گالری ملی لندن، پایگاه داده‌های برخط شامل مستندات تصویری و مکتوب از آثار مجموعه (درباره داده‌های تاریخی، فنی و زیبایی‌شناختی از اموال فرهنگی در این مجموعه) را ایجاد کرد.

در ضمن در موزه گتی در لس‌آنجلس (با حمایت گتی) و موزه اسمیت سونین نیز اقدام به ایجاد پایگاه داده‌ها مجازی از اموال فرهنگی کردند. از دیگر ویژگی‌های این پایگاه، اجازه دسترسی به مستندات تصویری با کیفیت و وضوح بالاست (روی و همکاران، ۲۰۰۷، صص ۳۱۵-۳۱۷).

اپل‌بام^۵ (۲۰۰۹) یکی از افرادی است که به امر مستندنگاری توجه ویژه داشته است. وی در این خصوص در کتاب خود با عنوان «روش و اصول درمان حفاظتی» به امر مستندنگاری به طور مفصل اشاره کرده است. وی، اهداف مستندنگاری و ساختار و فرم مستندنگاری اموال فرهنگی را تشریح کرده است. در این خصوص وی مستندنگاری را برای آثار به دو بخش مستندنگاری قبل از مرمت و مستندنگاری پس از مرمت طبقه‌بندی می‌کند. (اپل‌بام، ۲۰۰۹، صص ۳۷۹-۴۱۷).

ساختار و فرم معرفی شده مستندنگاری از سوی اپل‌بام (۲۰۰۹)، برای کلیه اموال فرهنگی است و به امر مستندنگاری به صورت تخصصی برای هر گروه از اموال فرهنگی با ویژگی‌های یکسان - به شکلی که در این تحقیق مدنظر است - توجهی نشده است. در حال حاضر مستندنگاری در موزه‌ها و کتابخانه‌ها در کشور، از الگوی استاندارد پیروی نمی‌کند. همین‌طور ایجاد بانک اطلاعاتی از مستندات اموال فرهنگی در دستور کار موزه‌ها و کتابخانه‌های کشور نبوده است. تلاش‌هایی در این خصوص، در سازمان میراث فرهنگی در سال ۱۳۷۸ و بعد از آن طی طرحی با عنوان «مستندنگاری آثار موزه‌ای» در دست اجرا بود که تکمیل نشد. سازمان اسناد و کتابخانه ملی نیز طی پروژه‌ای در حال ایجاد بانک اطلاعاتی برخط از آثار کاغذی، بر اساس

1. The Courtauld Institute of Art
2. Harvard University Art Museums,
3. the Worcester Art Museum
4. Fogg Pietà
5. Appelbaum

شناسنامه‌ها و فرم صورت وضعیت ارائه شده در این تحقیق است (محسنیان، ۱۳۸۹).

چیستی مستندنگاری^۱

به گفته وارد (۱۹۸۶)، منابع اطلاعاتی عامل تحرک و بقای رشته حفاظت هستند. حفاظت گر، باید تا حد امکان در مورد مواد و فن‌شناسی شیئی که درمان می‌کند و نیز درباره تمام درمان‌هایی که در گذشته بر روی آن انجام شده، بدانند. موزه‌دار و پژوهشگر تاریخی نیز باید بدانند که درمان حفاظت گر چه تغییراتی را در اثر ایجاد کرده است. حفاظت گر، در طول دوره درمان، به اطلاعاتی درباره بسیاری از مواد و رفتار آنها نیاز دارد؛ هم موادی که در ساخت اثر مورد استفاده قرار گرفته و هم موادی که در درمان اثر به کار می‌رفته است. او باید به اطلاعات منتشر شده به هر زبان و همچنین نتایج تحقیقاتی که ممکن است هنوز منتشر نشده باشند دسترسی داشته باشد (ص ۱۹).

از این منظر، به گفته فیلدن، مستندنگاری دقیق می‌تواند در کاربردی کردن راهبردهای حفاظت پیشگیرانه و برنامه‌های مقابله با بحران مؤثر واقع شود (فیلدن، ۱۳۸۳، ص ۱۲). مستندنگاری، مداخله مستقیم در اثر را نیز کاهش می‌دهد و نیاز مجدد به برخی آزمایش‌ها را مرتفع می‌کند (به عنوان مثال، نمونه برداری تخریبی، آزمایش‌ها، و تجزیه مربوط به ساختارشناسی (فن‌شناسی) و یا آسیب‌شناسی که قبلاً صورت گرفته است) (AIC, 2008).

مستندنگاری از آثار، به شیوه‌های متفاوت تعریف می‌شود. گام اول در امر حفاظت و مرمت یک شیء تاریخی، مستندنگاری آن است. طبق گفته مور (۲۰۰۱)، مستندنگاری اقدامی است به منظور ثبت داده‌ها و اطلاعات مربوط به شیء - شامل مطالعات فن‌شناسی، آسیب‌شناسی، داده‌های هنری، تاریخی، باستان‌شناسی، و مانند آن - که طبقه‌بندی‌های گوناگونی برای آن تعریف شده است. با اینکه اهمیت مستندنگاری برای تمامی حفاظت‌گران به اثبات رسیده است، در مورد آنچه که باید ثبت شود، باهم به توافق نرسیده‌اند. در مورد چگونگی مستندنگاری در موزه‌ها و گنجینه‌ها، یا مرمتگر به طور فردی تصمیم می‌گیرد و یا موزه، تصمیم گیرنده است و هر موزه با تدوین دستورالعملی مرمتگران را ملزم به رعایت آن در مستندنگاری می‌کنند (شماره ۷)، مستندنگاری، ثبت وضع فعلی اثر و ثبت مشخصات آن به طور دقیق است، یعنی آنچه که در اثر، قابلیت اندازه‌گیری و ثبت شدن را دارد. به عبارت دیگر، مستندنگاری هم توصیفی است و هم مقیاسی (اندازه‌گیری). توصیف باید از تمام جوانب شیء صورت گیرد، یعنی خوب دیدن و خوب ثبت کردن در جهت شناخت و درک صحیح از اثر.

گروه کانادایی مؤسسه بین‌المللی مرمت، مستندنگاری را این گونه تعریف کرده است: «مستندنگاری یعنی تمام اطلاعات نوشتاری یا تصویری که در حین آزمایش و درمان یک اثر فرهنگی فراگرد می‌آیند. در موارد عملی، مستندسازی مشتمل است بر نتایج و گزارش آزمایش

1. Documentation

مرمت، رضایت مالک اثر، شرح و گزارش کار، و توصیه برای نحوه استفاده و نگهداری آتی» (گروه کانادایی مؤسسه بین‌المللی مرمت، ۱۹۸۶).

مطابق تعریف مستندنگاری، از دیدگاه مؤسسه حفاظت آمریکایی «مستندنگاری شامل ثبت کلیه اقدامات صورت گرفته در طول فرآیند حفاظت و مرمت می‌شود و هدف آن حفظ این مستندات، به‌عنوان تاریخچه اثر است» (AIC, 1996). همین مؤسسه، در دستورالعمل مکتوب دیگری با عنوان اخلاق حرفه‌ای (اصول حفظ و مرمت آثار فرهنگی) مستندنگاری را این‌گونه تعریف کرده است: «هنگام عملیات حفاظت و مرمت باید، کلیه اقدامات انجام گرفته مستند و ثبت شوند. این مستندات شامل روش و مواد مورد استفاده در مرمت نیز می‌شود. این گزارش، باید به‌طور خلاصه کلیه مراحل درمان انجام شده در شیء را شرح دهد و در صورت لزوم توصیه‌هایی نیز برای مراقبت از اثر ارائه کند. مرمتگر، موظف است به ثبت داده‌های مربوط به سوابق دقیق، روش‌های نمونه‌برداری، تحقیقات علمی صورت گرفته و مرحله درمان به‌طور کامل بپردازد. تمامی داده‌ها باید هم به‌صورت مکتوب و هم به‌صورت تصویری باشند (AIC, 1994).

به گفته اپل‌بام (۲۰۰۹)، مستندنگاری از مرحله حفاظت و مرمت باید شامل هم مستندات تصویری شود و هم نوشتاری. وی مستندنگاری از اموال فرهنگی را دو مرحله می‌داند: ۱. مستندات قبل از حفاظت و مرمت، شامل گزارش آزمایشگاهی و راه‌حل پیشنهادی برای اقدامات درمان و حفاظتی و سایر اطلاعات مورد نیاز برای ورود به مرحله حفاظت و مرمت اثر؛ و ۲. مستندنگاری پس از مرمت^۲ (گزارش مرحله حفاظت و درمان)، شامل عکس و طراحی و تصویر از اثر قبل و پس از مرمت و شرح وضعیت حقیقی اثر بعد از تمیزکاری و اقدامات حفاظتی و مرمتی (اپل‌بام، ۲۰۰۹، صص ۳۷۹-۴۲۳).

ابزار مستندنگاری تصویری از آثار کاغذی

ساده‌ترین و گویاترین مرحله مستندنگاری، عکسبرداری از اثر است. در ثبت داده‌ها به‌صورت تصویری، دو مورد قابل ذکر است: عکسبرداری از اثر و نیز استفاده از ابزار دیگری برای تصویری کردن مستندات مربوط به جزئیات اثر که در ساختارشناسی و شناسایی آسیب‌های وارده بر روی اثر و نیز سایر داده‌های مفید درباره اثر، مؤثر است. بدین لحاظ، ابزار مستندنگاری در جمع‌آوری داده‌ها و مستندات درباره آثار هنری بسیار مفید است.

روش‌های مختلفی برای مستندنگاری و ثبت جزئیات آثار کاغذی وجود دارد که از جمله

می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

• عکاسی معمولی با دوربین‌های رقمی،

1. Pre-treatment documentation

2. Post-treatment documentation

- اسکنرهای ویژه کتاب،
- استفاده از تبلت PC به منظور آسیب‌نگاری از آثار کاغذی به ویژه آثار کاغذی مصور از جمله مینیاتورها،
- عکاسی فرسرخ انعکاسی،
- عکاسی فرابنفش،
- عکاسی فلورسانس فرابنفش (شناخت نوع ورنی، کلاژن در عکس‌ها)،
- عکسبرداری از جزئیات اثر (با بزرگنمایی‌های متفاوت) با انواع میکروسکوپ و میکروسکوپ الکترونیکی (SEM)،
- رادیوگرافی: تصویربرداری از تهنقش (واترمارک) موجود در برخی کاغذهای دست‌ساز و ماشینی، و
- تجزیه اثر کاغذی با روش المان محدود (توسط نرم افزار ANSYS) به منظور شناسایی و بررسی تاثیر عوامل آسیب‌رسان به ساختار کاغذ.

ویژگی شناسنامه‌های تدوین شده

- مستندسازی جامع و استاندارد از اثر از طریق ثبت تمامی جزئیات مربوط به اثر (صیانت داده‌ها)؛
- قابلیت پاسخ به پرسش‌های مطرح در شناسنامه توسط متخصص هر گروه؛
- مجازی بودن شناسنامه‌ها (ایجاد بانک اطلاعاتی برخط)؛
- قابل استفاده بودن این شناسنامه‌ها بر اساس طبقه‌بندی‌های صورت گرفته برای موزه‌داران، مرمتگران، پژوهشگران، ارزش‌گذاران آثار هنری، گروه حفاظت فیزیکی و پلیس بین‌الملل.

اهداف تدوین شناسنامه برای آثار کاغذی

۱. مستندنگاری و معرفی جامع از اثر با هدف حفظ اطلاعات فرهنگی و هنری و تاریخی و ویژگی‌های منحصر به فرد آنها (صیانت داده‌ها) از طریق ثبت کلیه جزئیات تاریخی هنری و فرهنگی و منحصر به فرد اثر به همراه عکس‌های کلی و جزئیات اثر.
۲. حفظ داده‌های حفاظتی و مرمتی به عنوان پیشینه اقدامات حفاظتی و مرمتی اثر، به منظور در اختیار گذاشتن این داده‌ها به مرمتگر بعدی در صورت نیاز.
۳. ساماندهی و مراقبت از اموال فرهنگی از طریق جمع‌آوری اطلاعات مفید در برنامه‌ریزی اقدامات حفاظتی و مرمتی آثار (تعیین اولویت‌های مرمتی و حفاظتی و شناسایی آثاری که نیاز به حفاظت و مرمت دارند) در جهت راهبردهای حفاظت پیشگیرانه و مدیریت خطر.

1. Book Scanner

۴. مدیریت خطر، به‌عنوان یکی از راهبردهای حفاظت پیشگیرانه، از طریق ارزیابی و برآورد اطلاعات مربوط به ثبت فرم‌های صورت وضعیت، در یک دوره معین (ارزیابی روند تخریب در آثار) که در نهایت منجر به تدوین برنامه و دستورالعمل‌های نگهداری و انبارش استاندارد آثار می‌شود و از طریق ایجاد بانک اطلاعاتی، به‌عنوان فهرستی از اطلاعات مورد نیاز جهت شناسایی اموال مسروقه و یا گم شده، در مدیریت خطر مؤثر است. به‌عنوان مثال در صورت سرقت اثر با داشتن اطلاعات استاندارد و مبادله این اطلاعات به سازمان‌هایی که قادرند در بازیابی اشیای به سرقت رفته بسیار مؤثر و مفید باشند (تورنس، ۱۳۸۶). در ضمن تعیین اولویت‌های حفاظتی و مرمتی نیز برای آثار یکی از این اقدامات در مدیریت خطر محسوب می‌شود.

۵. ارزیابی ارزش اثر از طریق ثبت داده‌های اثر در شناسنامه‌ها برای بیمه آنها.

۶. ابزاری مهم برای آموزش و تحقیق (در اختیارگذاشتن شناسنامه‌ها به محققان و پژوهشگران به‌جای در دسترس قرار دادن اصل اثر).

۷. ایجاد بانک اطلاعاتی از آثار کاغذی به‌صورت برخط.

۸. کمک به مالک اثر در درک ارزش‌های زیبایی‌شناختی، مفهومی، و ویژگی‌های فیزیکی آثار.

۹. مبادله سریع جزئیات اطلاعات مربوط به آثار و دسترسی آسان به اطلاعات مربوط به اثر بدون اتلاف زمان و با بهترین کیفیت اطلاعات به شکل مجازی از طریق ایجاد بانک اطلاعاتی با نرم‌افزارهای مورد نظر (مطالعه اثر حتی اگر اثر از بین رفته و یا غیرقابل دسترس باشد).

شناسنامه‌های تدوین شده شامل موارد زیر است:

الف. شناسنامه ویژه آثار کاغذی (نسخه‌های خطی، اسناد و تمبر، دیگر انواع آثار کاغذی تک برگ) که بر اساس قالب اثر در چند بخش جداگانه تدوین شده است:

۱. فرم صورت وضعیت اثر: شامل اطلاعات مربوط به وضعیت فعلی اثر از لحاظ میزان سلامت اثر. فرم صورت وضعیت در واقع وضعیت موجود اثر را مستند می‌کند. هدف از مستندسازی وضعیت موجود اثر و تعیین اولویت‌های حفاظتی و مرمتی است. این کار باید هر چند وقت یک‌بار (سالانه) به‌منظور مدیریت خطر، به‌عنوان یکی از راهبردهای حفاظت پیشگیرانه انجام شود.

۲. شناسنامه‌های عمومی - پژوهشی: شامل اطلاعات عمومی در مورد اثر از قبیل نام اثر ابعاد اثر و اطلاعات دقیق با جزئیات در مورد ویژگی‌های تاریخی، هنری، و فرهنگی و اطلاعاتی در مورد شیوه ساخت اثر (شناسایی فنون به‌کار رفته در ساخت اثر). و

۳. شناسنامه‌های حفاظتی و مرمتی: اطلاعات دقیق مواد و روش‌های به کار گرفته شده در مرحله حفاظت و مرمت اثر.

فرم صورت وضعیت^۱

مهم‌ترین قدم در مستندنگاری شیء، ثبت وضعیت موجود آن است. اصطلاح وضعیت موجود، اشاره به بررسی میزان آسیب‌های وارده به اثر و نیز ثبت داده‌هایی دربارهٔ خود اثر دارد (میلز، ۱۹۹۰). این داده‌ها، از طریق تجزیه و تحلیل ظاهر فیزیکی اثر انجام می‌پذیرد (Rickerby, 1993). در وضعیت موجود شیء، وضعیت فیزیکی شیء، محل نگهداری و هرگونه نکته مهم مربوط به شیء باید ثبت شود (روس، ۱۹۹۱). دانش مرمتگر، در شناخت صحیح وضعیت موجود شیء، تعیین‌کننده است (میلز، ۱۹۹۰).

در این مرحله (مستندنگاری قبل از مرمت)، ثبت هرگونه آسیب ظاهری، شامل سائیدگی، شکستگی، ترک خوردگی، لکه‌های قارچی، و پوسیدگی ضروری است (باتلر، ۱۹۹۴). هر نشانه‌ای از آسیب (آسیب‌های فیزیکی و یا تغییرات شیمیایی (IIC-AG, 1986)، نشانه‌ای از مرمت‌های قبلی، یا هرگونه بازسازی باید ذکر شود (کلیم، ۱۹۹۲). آسیب بیولوژیکی، تغییر رنگ، علائم مربوط به وجود حشره نیز باید ثبت شوند (گارت، ۱۹۸۹). مورد مهم دیگر بررسی این موضوعات است که به چه میزانی اصل اثر موجود است (National Park Service, 1990). در این فرم‌ها باید وضعیت شرایط محیطی محل نگهداری اثر از جمله میزان درجه حرارت، رطوبت نسبی، نور، و آلاینده‌ها نیز ثبت شود. وضعیت نگهداری شیء از قبیل قرارگیری در ریزاقلیم محیطی نیز مستند شوند. در پایان نیز هر عاملی که از دیدگاه مرمتگر، موجب فرسایش و تخریب اثر شده باید ذکر شود (مور، ۲۰۰۱).

شناسنامه عمومی- پژوهشی

شناسنامه پژوهشی، نوعی فرم صورت وضعیت استاندارد از اثر است که حاصل گردآوری اطلاعات پایه‌ای هنری، تاریخی، و سایر ویژگی‌های منحصر به فرد از اسناد، نسخه خطی، یا نسخه چاپی است. در واقع، این شناسنامه، نشان‌دهنده طبقه اطلاعاتی است که شناسایی اثر را بدون دسترسی به اثر امکان‌پذیر می‌کند و نوعی مستندنگاری عمومی از اثر را فراهم می‌آورد. این شناسنامه، علاوه بر اینکه آثار کاغذی موزه‌ها و آرشیوها را ساماندهی و داده‌های اثر را صیانت می‌کند، می‌تواند در دسترس پژوهشگران قرار گیرد.

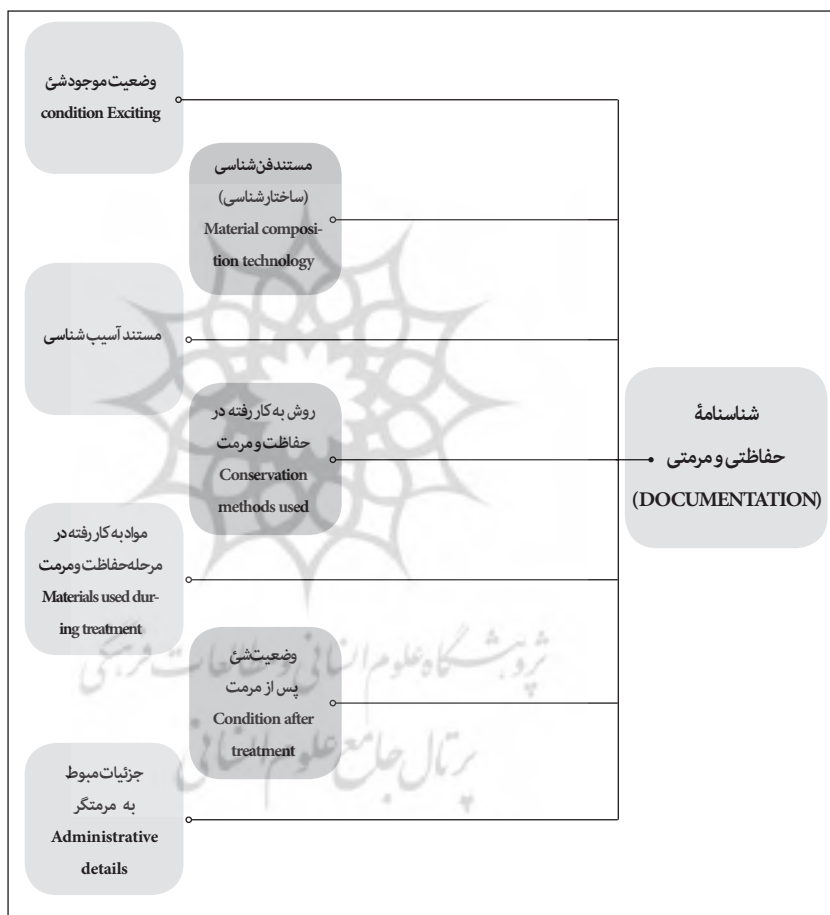
شناسنامه حفاظتی و مرمتی

شناسنامه حفاظتی و مرمتی، ابزار اطلاعاتی جامعی برای مستندسازی کلیه مراحل حفاظت و

1. Existing condition form

مرمت برای آثار کاغذی است. در این شناسنامه‌ها، وضعیت قرارگیری شیء پس از درمان نیز به منظور مقایسه وضعیت قبل از مرمت با وضعیت پس از آن، مستند می‌شود. این اطلاعات، شامل وضعیت شرایط محیطی و محل قرارگیری شیء نیز می‌باشد (مور، ۲۰۰۱، شماره ۷).
به گفته وارد (۱۹۸۶)، کلیه مراحل درمان و حفاظت و مرمت، باید به طور کامل و دقیق مستند شده و این اسناد باید برای همیشه در دسترس حفاظت‌گران و پژوهشگران آینده باشد (این اسناد حتی بیشتر از آن زمانی که توانایی حفاظت‌گر می‌تواند دوام آنها را تضمین کند، باید در دسترس باشند (ص ۱۹)).

شکل ۱

مراحل مستندنگاری از عملیات حفاظت و مرمت در یک شیء (مولاد مدنظر در شناسنامه حفاظتی و مرمتی تدوین شده)

نتیجه‌گیری

به منظور اجرای راهبردهای حفاظت پیشگیرانه، یکی از برنامه‌های جدی آرشیوها و موزه‌ها، مستندنگاری، و تهیه اطلاعات کافی و استاندارد درباره آثار (تدوین شناسنامه) است. تدوین

شناسنامه استاندارد و ایجاد بانک اطلاعات مجازی برای آثار (صیانت داده‌ها) به نوعی، نیاز به دسترسی به اثر را مرتفع می‌کند، در ضمن هرگونه اطلاعات در مورد اثر را به صورت مجازی- با کمترین صرف زمان- در دسترس قرار می‌دهد و همین‌طور یکی از اقدامات مهم و پایه‌ای در مدیریت خطر محسوب می‌گردد (از طریق تعیین اولویت‌های حفاظتی - مرمتی آثار، مستندنگاری دقیق در بازایی اثر هنگام سرقت و نیز صیانت داده‌ها در هنگام وقوع بلایای طبیعی بسیار کمک رسان است).

ساختار استاندارد مستندنگاری جامع از آثار کاغذی از طریق تدوین شناسنامه‌های عمومی، پژوهشی و حفاظتی و مرمتی برای اسناد و نسخه‌های خطی، تمبر به‌طور مجزا در این تحقیق ارائه شد و برای ایجاد بانک اطلاعاتی برخط نیز از نرم‌افزار SQL بهره گرفته شد. جهت تسریع در دستیابی به داده‌ها، در این بانک‌های اطلاعاتی و الکترونیکی ایجاد شده شناسنامه عمومی- پژوهشی، فرم صورت وضعیت و شناسنامه حفاظتی و مرمتی مربوط به یک اثر، لینکی برای ارتباط در نظر گرفته شد. از آنجا که بانک اطلاعاتی آثار، بخش مهمی از برنامه صیانت داده‌ها و مدیریت خطر با تکیه بر برنامه‌های حفاظت پیشگیرانه می‌باشد، پس از تهیه بانک اطلاعاتی آثار، لازم است برنامه‌ریزی‌هایی برای مراقبت و نگهداری از این پرونده‌های الکترونیکی (بانک اطلاعاتی) صورت پذیرد. بدین منظور، از مستندات الکترونیکی (اسناد رقمی)، باید حداقل دو نسخه بر روی رسانه‌های ذخیره‌سازی تهیه کرده و این فایل‌ها به‌طور جداگانه در نقاط مختلف نگهداری شوند. لازم به توضیح است این فایل‌ها باید در شرایط محیطی استاندارد نگهداری شوند.

مستندات مربوط به اثر باید به‌طور منطقی در دسترس پژوهشگران و مرمتگران قرار گیرد. در پایان پیشنهاد می‌شود برای سایر اموال فرهنگی با ویژگی‌های یکسان که در یک گروه همسان قرار دارند از قبیل آثار فلزی، نقاشی سه‌پایه‌ای، نقاشی دیواری، بافته‌ها، چرم، استخوان، و تزئینات وابسته به معماری نیز شناسنامه‌هایی به‌منظور مستندنگاری جامع و تهیه بانک اطلاعاتی برخط، با نگرشی تخصصی در هر حوزه، تدوین گردد.

منبع

آدی، اندرو (۱۳۷۸، زمستان). تاریخ و مبانی نظری مرمت اشیاء فرهنگی (حمید فرهمند بروجنی، مترجم). مجله هنرنامه، ۵، ۸۵-۹۵.

پورتر، ایو (۱۳۸۹). نقاشی و کتاب‌آرایی (زینب رجیبی، مترجم). تهران: فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران. موسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری.

تورنس، رایین؛ دورل، پیتر (۱۳۸۶). معرفی شناسنامه‌های اموال: راهنمای تهیه اسنادی که به شرح آثار هنری می‌پردازد (فهیمه رهروان، مترجم). تهران: انتشارات میترا.

- تیونات، جنیفر (بی‌تا). ایکوم و شناسنامه اشیاء. *خبرنامه ایکوم*، دوره جدید، ۶، پایب ۲۸.
- فیلدن، برنارد ملشیو (۱۳۸۳). *بین دو زمین لرزه: کتاب راهنمای میراث فرهنگی در مناطق زلزله خیز* (شیرازی، ب. آ؛ بحرالعلومی. ا). تهران: انتشارات مؤسسه فرهنگی ایکوموس ایران، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، پایگاه پژوهشی ارگ بم.
- محمسیان، سیده سمیه (۱۳۸۹). تدوین شناسنامه پژوهشی، حفاظتی و مرمتی. سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. گزارش منتشر نشده.
- رهنورد، زهرا (۱۳۸۸). *کتاب آرایب* (چ ۲). تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). گروه کاندادی موسسه بین‌المللی مرمت (۱۹۸۶). *اصول حفظ و مرمت آثار فرهنگی و راهنمای عملی برای مرمتگران* (حمید فرمند بروجنی، مترجم). اصفهان: وزارت فرهنگ و آموزش عالی دانشگاه هنر، دانشکده پردیس اصفهان.
- مایل هروی، نجیب (۱۳۷۲). *کتاب آرایب در تمدن اسلامی: مجموعه رسائل در زمینه خوشنویسی، مرکب سازی، کاغذگری، تذهیب و تجلید، بانضمام فرهنگ واژگان نظام کتاب آرایب*. مشهد: آستان قدس رضوی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
- میرزایی، کرم (۱۳۸۸). مستندنگاری و تهیه شناسنامه آثار تاریخی - گامی مهم در حفاظت پیشگیرانه. *فصلنامه خبری - آموزشی پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی*، ۴ (۲۳)، ۵-۴.
- میونز ویناس، سالوادور (۱۳۸۹). *نگره نگاه داشت معاصر* (مظفر، فرهنگ؛ مهدی زاده، فاطمه؛ فرمند بروجنی، حمید، مترجمان). اصفهان: انتشارات گل‌دسته.
- وفادار مرادی، محمد (۱۳۸۸). *دفتر مخطوطات*. تهران: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی.
- AIC Code of ethics and guidelines for practice (1994). Documentation. accessed: 2012. from www.nps.gov/training/tel/.../HPS1022_AIC_Code_of_Ethics.pdf.
- AIC Definitions of Conservation Terminology. (1996). from <http://cool.conservation-us.org/byorg/abbey/an/ an20/an20-4/an20-405.htm>.
- Andrew W. Mellon Foundation (2009). 'Digital Technologies and the Management of Conservation Documentation.' Undertaken by David Green and Rachel Mustalish. May 19, 2009.
- Andrew W. Mellon Foundation, 'Issues in conservation documentation: Digital formats, institutional priorities, and public access', accessed 12 October 2012. from <http://mac.mellon.org/ issues- in - conservation -documentation>
- Appelbaum, B. (2009). *conservation treatment methodology*. Amsterdam. Boston. Heidelberg. London. Newyork. Oxford. Paris. San diego. Sanfrancisco. Singapore. Sydney. Tokyo.: Elsevier Ltd.

- Buttler, C. J.(1994). 'Conservation records and specimen surveys.' In: **Child, R. (ed) Conservation of Geological Collections**, 38-41. London: Archetype Publications Ltd.
- Chen, J.J. (2001). 'Documenting Photographs: A Sample Book' CNS 695, Senior Specialization Project. Art conservation department Buffalo State College. Supervisors: Irene Brückle & Dan Kushe.
- Espinosa, R . (2010). 'Structure outline for book description documentation' accessed: 2011. from <http://cool.conservation-us.org/lex/bookdsc.html>
- Hearn Bishop, M. (2001 Number 3). Evolving exemplary pluralism: Steve McQueen's deadpan and Eija- Liisa Ahtila's Anne, Aki and god- two case studies for conserving technology- based installation art. JAIC 2001, Volume 40, Article 2 179 - 191.
- Godla, J. & Hanlon, G. (1995 Number 3). 'Some applications of adobe Photoshop for the documentation of furniture conservation.' JAIC 1995, Volume 34, , Article 1 , 157- 172. from http://cool.conservation-us.org/jaic/articles/jaic34-03-001_3.html.
- Grant, A. (ed) 1994. **Spectrum: The UK Museum Documentation Standard**. Cambridge: The Museum Documentation Association.
- IIC-American Group(1968). **The Murray Pease Report – Code of Ethics for Art Conservators**.New York: The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works, American Group.
- Klim, S. (1992). 'Furniture conservation.' In: Bachmann, K. (ed) **Conservation Concerns: A Guide for Collectors and Curators**, 105-109. Washington: Smithsonian Institution Press.
- Leona, M., Scientist-in-Charge, Metro-politan Museum, New York, personal communication.
- Leonard, M., Conservator of Paintings, J. Paul Getty Museum, Los Angeles, personal communication.
- Miles, G. (1990). 'Condition reporting at the Victoria & Albert Museum.' In: Roberts, D. A. (ed) **Terminology for Museums**, 497-503. Cambridge: The Museum Documentation Association.
- Moore, M. (2001). 'Conservation documentation and the implications of digitization.' **Conservation and Museum Studies**. (7), 1-19.from <http://www.jcms.ucl.ac.uk>.
- Museum Documentation Association (MDA) Conservation Working Party (1977).

- Proposals for the Documentation of Conservation in Museums*. Duxford: Museum Documentation Association.
- National Park Service (1990). *Museum Handbook*, Part I: *Museum Collections*. Washington: Department of the Interior, National Park Services.
- Stout, G. L. (1935). 'A museum record of the condition of paintings.' *Technical Studies*, 3(4), 200-216.
- Stenstrom, A. (1997). 'The Development of Interventive Conservation Treatment Techniques: Procedures for the Repair of Artifactual Library and Archival Materials.' The book and paper group annual. Volume 16. , AIC 25th Annual Meeting, San Diego, California. accessed 2012. from <http://cool.conservation-us.org/coolaic/sg/bpg/annual/v16/bp16-14.html>
- Quandt, A.B. (1992). 'The Documentation and Conservation of a 14th Century French Illuminated Manuscript.' Volume ten. AIC 19th Annual Meeting, June 3-8, 1991, Albuquerque, New Mexico. from <http://cool.conservation-us.org/coolaic/sg/bpg/annual/v10/bp10-15.html>.
- Rickerby, D. (1993). 'The role of documentation in defining conservation strategies at grotto sites.' In: Agnew, N. (ed) *Conservation of Ancient Sites on the Silk Road*, 62-66. Los Angeles: The Getty Conservation Institute.
- Rose, C. L. (1992). 'Preserving ethnographic objects.' In: Bachmann, K. (ed). *Conservation Concerns: A Guide for Collectors and Curators*, 115-122. Washington: Smithsonian Institution Press.
- Roosa, M. (1998). Maintaining technology-based installation art. In *Playback: A preservation primer for video*, ed. S. J.Fifer, T.Gould, L.Hones, D. H.Norris, P.Ramey, and K.Weiner. San Francisco, Calif.: Bay Area Video Coalition. 39-47.
- Roy, A. and Foister, S. and Rudenstine, A. (2007). 'Conservation Documentation in digital form: A continuing dialogue about issues.' *Studies in conservation*. (52), 315-317.
- Ruhemann, H. (1934). 'A record of restoration.' *Technical Studies*, 3(4), 3-15.
- Rudenstine, A.Z., and Whalen, T.P. (2006). Conservation documentation in digital form: A dialogue about the issues,' Getty Conservation Institute Newsletter 21(2), 26-28. accessed 12 October 2011. from www.getty.edu/conservation/publications/newsletters/21_2/news_in_cons.html
- Ruzicka, G.(1992). 'Book Repair and Conservation: Conservation Center for Art and

- Historic Artifacts.' participants in the Library Collections Conservation Discussion Group at the Book and Paper specialty group session, AIC 20th Annual Meeting, June 2-7, 1992, Buffalo, NY. accessed 2011. from <http://cool.conserva-tion-us.org/coolaic/sg/bpg/annual/v11/bp11-08.html>
- Piers, H and Marques, P. and Henriques, F. & Oliveira, R. (2007). 'INTEGRATING LASER SCANNING, MULTISPECTRAL IMAGERY AND GIS IN C&R DOCUMENTATION PRACTICES: A FIRST APPROACH USING TWO XVITH CENTURY WOOD PAINTINGS FROM CONVENTO DE CRISTO IN TOMAR. XXI International CIPA Symposium. 01-06 October 2007. Athens. Greece.
- The Documentation and Treatment of a Late 13th Century Copy of Isidore of Seville's Etymologies. from <http://www.conserva-tion-us.org/index.cfm?fuseaction=page.viewPage&PageID=560&E:\ColdFusion9\verity\Data\dummy.txt>
- Viola, B.(1999). Permanent impermanence. In Mortality/immortality? The legacy of 20th-century art, ed. M. A. Corzo, Los Angeles: Getty Conservation Institute. 85-94.
- Ward, Phillip R (1986). The Nature of Conservation: A Race Against Time . Santa Monica, CA: The J. Paul Getty Institute.

مفهوم برخی از اصطلاحات به کار رفته در شناسنامه‌های تدوین شده

• اولویت‌های حفاظتی و مرمتی

در اولویت‌های حفاظتی و مرمتی (نسخه‌های نفیس و یا سایر نسخه‌ها)، موارد زیر مدنظر است:

۱. ارزش‌های اثر از لحاظ تاریخی، هنری و منحصر به فرد بودن؛

۲. میزان تخریب و آسیب موجود در آثار.

اولویت حفاظتی و مرمتی:

الف. نسخ نفیس (منحصر به فرد)

اولویت اول: میزان آسیب در این قبیل آثار، بالای ۵۰٪ می‌باشد.

اولویت دوم: میزان آسیب در این قبیل آثار، بین ۲۵٪ تا ۵۰٪ می‌باشد.

اولویت سوم: میزان آسیب در این قبیل آثار، کمتر از ۲۵٪ می‌باشند.

ب. سایر نسخ

اولویت اول: میزان آسیب در این قبیل آثار، بالای ۷۵٪ می باشد.

اولویت دوم: میزان آسیب در این قبیل آثار، بین ۵۰٪ تا ۷۵٪ می باشد.

اولویت سوم: میزان آسیب در این قبیل آثار، بین ۲۵٪ تا ۵۰٪ می باشد.

در ضمن جهت مرمت نسخ نفیس و سایر نسخ با اولویت‌های مرمتی یکسان، همیشه اولویت با نسخ نفیس و منحصر به فرد می باشد. در غیر این صورت اولویت با نسخه‌ای است که آسیب بیشتری دارد و نیز در اولویت مقدم‌تری نسبت به نسخه نفیس قرار دارد (در صورت عدم رسیدگی منجر به از بین رفتن اثر می گردد).

• **پخش‌شدگی:** هر گونه لکه ناشی از پخش و پاشیدگی مایعات (جوهر، مرکب، آب، چای

و...) بر روی اثر را گویند.

• **تاب خوردگی:** تغییر شکل صفحه یا جلد اثر به شکل منحنی و خمیده، ناشی از عوامل

محیطی نامناسب از قبیل درجه حرارت بالا، رطوبت بالا و یا تأثیر همزمان این دو عامل بر روی آثار و یا از طریق اعمال فشار.

• **چروکیدگی:** هر گونه اثر یا نشانه‌ای از چروک و چین و شکن بر روی آثار، ناشی از

عوامل محیطی نامناسب، را گویند.

• **ریختگی:** هر گونه کمبود در اثر که به طور مشخص قابل رؤیت باشد، را ریختگی

گویند.

• **فشردگی:** فشار ناشی از یک نیروی مکانیکی (جسم سنگین) بر روی اثر؛ به طوری که

نشانه‌ای از این فشار بر روی مواد تشکیل دهنده آثار - فشرده شدن الیاف و یا ساختار اثر در هم - باقی می ماند.

• **فاکسینگ:** لکه‌های قهوه‌ای رنگ ناشی از وجود آهن (در خمیر چوب کاغذ و یا مرکب

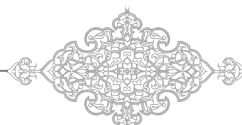
مورد استفاده در نوشته‌ها)، و فعالیت قارچ‌ها و نیز اسید تولید شده ناشی از فعالیت قارچ‌ها.

• **لکه‌های قرمز (Red Rot):** سولفید سدیم (SO_2) موجود در دباغی گیاهی، در مجاورت

رطوبت، اسید سولفوریک (H_2SO_4) تولید می کند که این اسید آسیب جبران‌ناپذیری را به چرم وارد می کند. چرم در بخشی که به این عارضه دچار می شود، به شدت آسیب دیده و حتی ممکن است، پودر شود، در ضمن لکه‌های قرمز رنگی بر روی چرم ناشی از این آسیب ظاهر می شود.

• **واندالیسم (vandalism):** ایجاد آسیب‌های انسانی از روی عمد و هنرستیزی (شامل

خط زدن و پاک کردن نوشته‌ها یا تصاویر، پاره کردن اسناد، استفاده نادرست از نسخ و ...)

شناسنامه عمومی اسناد و آثار کاغذی تک برگ		شماره کاربرگه.....
<p>۱. تصاویر</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 20px;"> <p>تصاویر پشت و روی اثر تصاویر جزئیات منحصر به فرد اثر</p> </div>		<p>۲. مشخصات اثر: نام ..... شماره بازیابی ..... در فهرست آثار ملی: (ثبت شده ☐ [شماره ثبت .....] ثبت نشده ☐ پیشنهاد ثبت ☐)</p> <p>۳. موضوع سند: فرمان ☐ قبالة ازدواج ☐ اسنادتجاری ☐ رونوشت ☐ وصیت نامه ☐ معاهده ☐ مباحه نامه ☐ مصالحه نامه ☐ نوع دیگر .....</p> <p>۴. مشخصات ظاهری اثر: ناقص ☐ کامل ☐ - بافت: صاف ☐ زبر ☐ جنس اثر: پوست ☐ (نوع پوست.....) پارچه ☐ نوع الیاف پارچه ..... کاغذ ☐ (نوع کاغذ: ماشینی ☐ دست ساز ☐ (دولت‌شاهی ☐ زرافشان ☐ پوستی ☐ خانبالغ ☐ سمرقندی ☐ دولت آبادی ☐ خراسانی ☐ الوان ☐ ابریشمی ☐ مقوایی ☐ فرنگی ☐ سلطانی ☐ کاهی ☐ افشانی ☐ پوست دل آهو ☐ ترمه ☐ مشهدی ☐ تبریزی ☐ مویی ☐ نوع دیگر .....)</p>
<p>۵. نوع اثر: تک برگ ☐ پاکت ☐ طومار ☐ نقشه ☐ - لافاه: ندارد ☐ دارد ☐ (جنس لافاه .....) عکس ☐ نوع دیگر.....</p> <p>- آیا اثر ویژگی خاص ندارد ☐ دارد ☐ (ویژگی‌های خاص .....)</p> <p>- تعداد سطر در صفحه ..... - تعداد بیت در صفحه ..... - حاشیه نویسی: دارد ☐ ندارد ☐ - نوع تزئینات حواشی: ابری ☐ افشان ☐ تذهیب ☐ حل کاری ☐ تشعیر ☐ نوع دیگر .....</p> <p>- نقش: ندارد ☐ دارد ☐ (تک نقش ☐ مرکب ☐ انسانی ☐ حیوانی ☐ گیاهی ☐ هندسی ☐ سایر علائم ویژه.....)</p> <p>- نوع تزئینات: تذهیب ☐ سرلوح ☐ ترصیع ☐ تشعیر ☐ تحریر ☐ افشان گری ☐ نقش برجسته ☐ مرکب الوان ☐ ابری ☐ نوع دیگر .....</p> <p>- نوع تزئینات بالای متن .....</p> <p>- رنگ کاغذ: سفید ☐ آبی ☐ شیری ☐ قهوه‌ای ☐ نازنجی ☐ الوان ☐ نوع دیگر .....</p>		
<p>۶. نوع کتابت: خطی ☐ چاپ سربی ☐ چاپ سنگی ☐ - تاریخ سند .....</p> <p>۷. محل کتابت اثر: نامعلوم ☐ معلوم ☐ (داخل ایران ☐ خارج از ایران ☐) - نام مکان .....</p>		
<p>۸. زبان نگارش: فارسی ☐ عربی ☐ لاتین ☐ نوع دیگر .....</p> <p>- شیوه نگارش: دفتری یا ستونی ☐ چلیپایی ☐ مورقی ☐ به شکل ترکیبی ☐ نوع دیگر .....</p>		<p>۹. نام هنرمندان: خوشنویس .....</p> <p>نام هنرمند تذهیب‌کار .....</p> <p>دیگر هنرمندان.....</p>
<p>۱۰. خوشنویسی اثر: - نوع خط از نظر نگارش: ثلث ☐ نسخ ☐ محقق ☐ ریحان ☐ توقیع ☐ رفاع ☐ غبار ☐ تعلیق ☐ نستعلیق ☐ شکسته نستعلیق ☐ ترکیبی ☐ نوع دیگر .....</p> <p>- دانگ قلم: غبار ☐ قلم کتابت ☐ نیم دانگ ☐ شش دانگ ☐ کتیبه‌ای ☐ - درجه خط ..... - نوع مرکب: سواد نویسی ☐ مطلانویسی ☐ رنگین نویسی ☐</p>		

جدول ۱

شناسنامه عمومی اسناد
و آثار کاغذی تک برگ

شناسنامه عمومی اسناد و آثار کاغذی تک برگ شماره کاربرگه: .....

۱۱. مکتب هنری اثر: مکتب بغداد سلجوقی مکتب اولیه تبریز مکتب جلایری مکتب شیراز مکتب هرات
مکتب دوم تبریز مکتب اصفهان دیگر مکاتب .....
۱۲. جنبه ارزش اثر: مردم شناسی تاریخی هنری ادبی اقتصادی مطالعاتی (پژوهشی) دینی
علمی نوع دیگر .....
- شهرت انتساب اثر ..... - اثر قیمت گزاری: شده است (قیمت اثر .....) نشده است
- اثر بیمه: شده است نشده است

۱۳. در صورت شرکت در نمایشگاه داخلی و خارجی. تاریخ نمایش و محل آن: ..... - چگونگی دستیابی به اثر: خریداری
نام فروشنده و تاریخ خرید ..... اهداتی نام اهداکننده و تاریخ اهداء .....
ضبط نام مرجع و تاریخ ضبط ..... استرداد نام کشور و تاریخ استرداد ..... امانی توقیفی وقفی
وقف عام وقف خاص نام واقف ..... تاریخ وقف .....

۱۴. محل نگهداری اثر: مخزن قفسه طبقه زونکن جعبه کشو پوشه
نوع دیگر (.....) سالن نمایش ..... نحوه نمایش .....
- اثر ریزقلم: دارد ندارد اسکن: ندارد دارد (محل نگهداری اسکن یا ریزقلم اثر .....)

ردیف	نوشته مهر	ناخوانا	شکل مهر	نقش مهر
۱				
۲				
۳				

۱۵. سند مهر: ندارد دارد (نقش طغرا نوع دیگر
مهرهای موجود در سند: تعداد مهر ( ) - محل مهر در سند ( )
- نقش برجسته: ندارد دارد - نقش چاپی ندارد دارد
- ته نقش ندارد دارد (تاریخ مندرج در آن .....)
- علائم یا نوشته فیلگرا (ته نقش) ..... - زبان ته نقش .....
- امضاء دارد ندارد - رنگ امضاء .....
سایر تصاویر موجود .....
- سجع ترقیمی: (اصیل الحاقی الصاقی جعلی
اعتباری ملکی) .....
- سایر توضیحات: .....

تصویر امضاء

تصویر ته نقش
و یا تصویر نقش برجسته
و یا نقش چاپی

۱۶. سند نیاز به بررسی مجدد: ندارد دارد
توضیحات کارشناس: .....

نام تنظیم کننده شناسنامه ..... تاریخ تنظیم ..... نام و امضای تاییدکننده .....

وارد بانک اطلاعاتی شد

ادامه جدول ۱

شناسنامه عمومی اسناد
و آثار کاغذی تک برگ

شناسنامه عمومی - پژوهشی کتابها	
شماره کاربرگه.....	
۱. تصاویر	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> تصاویر پشت و روی اثر و تصاویر جزئیات منحصراً به فرد اثر </div> محل نگهداری فایل رقمی اثر (اسکن و ریزفیلم) (CD - DVD) منابع تحقیق برای اثر.....	
۲. مشخصات اثر: نام..... شماره بازایی..... در فهرست آثار ملی: [ثبت شده] [شماره ثبت.....] ثبت نشده [ ] پیشنهاد ثبت [ ]	
۳. مشخصات ظاهری اثر: ناقص [ ] (تعداد صفحات کمبود.....) کامل [ ] - نوع اثر: دفترچه [ ] مجله [ ] کتاب [ ] آلبوم [ ] مرقع [ ] نوع دیگر..... - نوع بافت: صاف [ ] معمولی (متوسط) [ ] زیر [ ] - جنس اثر: پوست [ ] (نوع پوست.....) پارچه [ ] (نوع الیاف پارچه.....) کاغذ [ ] - نوع کاغذ متن: ماشینی [ ] دست ساز [ ] (خانبالغ [ ] مویی [ ] دولتشاهی [ ] ابریشمی [ ] کشمیری ختایی [ ] نوع دیگر.....) اثر از چندین نوع کاغذ تشکیل شده است [ ] شده است [ ] (نوع کاغذ حاشیه.....) - نوع کاغذ صفحات آغازین..... - سایر انواع کاغذ..... - سایر ویژگی‌های خاص اثر: - رنگ کاغذ: سفید [ ] آبی [ ] شیری [ ] قهوه‌ای [ ] نارنجی [ ] ترکیب چند رنگ [ ] - نوع رنگ نویسی صفحات آغازین: سواد نویسی [ ] مطلا نویسی [ ] رنگین نویسی [ ] - ابعاد اثر: (طول:..... سانتی متر - عرض:..... سانتی متر) - تعداد برگ..... - تعداد سطر در صفحه..... (اندازه سطر..... سانتی متر) - تعداد باب و فصل..... - تعداد مجالس یا تصاویر..... - تعداد سرلوح..... - تعداد تذهیب..... - در صورت منظوم بودن: (تعداد بیت در صفحه..... مجموع ابیات در کتاب.....) - فیلیگران (ته نقش): ندارد [ ] دارد [ ] (تاریخ مندرج در ته نقش.....) - علامت یا نوشته فیلیگران..... - زبان ته نقش..... - حاشیه نویسی: دارد [ ] ندارد [ ] - نوع شماره‌گذاری صفحات: راده [ ] رکابه [ ] تسلسل [ ] شماره‌گذاری [ ] نوع دیگر..... - نقش: ندارد [ ] دارد [ ] (تک نقش [ ] انسانی [ ] حیوانی [ ] گیاهی [ ] هندسی [ ] ترکیبی [ ]) - سایر علائم ویژه..... - تزیینات صفحات آغازین: متقارن [ ] نامتقارن [ ] - نوع تزیینات صفحات آغازین: شمشه [ ] تزیج [ ] سر تزیج [ ] تذهیب [ ] سر لوح [ ] سر لوح مزدوج [ ] ترکیبی [ ] نوع دیگر..... - نوع تزیینات آستر بدرفه: حل کاری [ ] ابری [ ] زرافشان [ ] نوع دیگر..... - تزیینات فهرست نگاری: بدون تصویر [ ] مصور [ ] - نوع تزیینات فهرست نگاری..... جدول [ ] کمند [ ] ابری [ ] نوع دیگر..... - نوع تزیینات بالای متن: پیشانی [ ] کتیبه [ ] سر سوره [ ] سر فصل [ ] ترکیبی [ ] نوع دیگر..... - نوع تزیینات حواشی: زرافشان [ ] تذهیب [ ] حل کاری [ ] تشعیر [ ] ابری [ ] نوع دیگر..... - نوع تزیینات پایانی اثر:.....	
۴. خوشنویسی اثر: - نوع خط صفحات آغازین..... - نوع خط متن از نظر نگارش: ثلث [ ] نسخ [ ] محقق [ ] ریحان [ ] توقیع [ ] رفاع [ ] غبار [ ] تعلیق [ ] نستعلیق [ ] شکسته نستعلیق [ ] ترکیبی [ ] نوع دیگر..... دانگ قلم: غبار [ ] قلم کتابت [ ] نیم دانگ [ ] شش دانگ [ ] کتیبه‌ای [ ] - درجه خط.....	
۵. نوع کتابت: نسخه خطی [ ] چاپ سری [ ] چاپ سنگی [ ] نوع دیگر..... - محل کتابت اثر: نامعلوم [ ] معلوم [ ] (داخل ایران [ ] خارج از ایران [ ]) دوره کتابت اثر..... - سال کتابت اثر..... - نام مکان کتابت اثر.....	
۶. موضوع اثر: ادبی [ ] علمی [ ] هنری [ ] تاریخی [ ] پزشکی [ ] مذهبی [ ] نوع دیگر.....	

جدول ۲

شناسنامه عمومی - پژوهشی کتابها

شماره کاربرگه.....	شناسنامه عمومی - پژوهشی کتاب‌ها
	۷. زبان نگارش: فارسی ☐ عربی ☐ لاتین ☐ نوع دیگر ..... شیوه نگارش: دفتری یا ستونی ☐ چلیپایی ☐ مورقی ☐ ترکیبی ☐
	۸. نام هنرمند: خوشنویس ..... مینیاتورست ..... - دیگر هنرمندان ..... - نام مولف (نویسنده اثر): .....
	۹. قطع نسخه: بازوبندی ☐ بغلی ☐ جامه‌ازی ☐ حمایلی ☐ نیم ربعی ☐ وزیری کوچک ☐ وزیری ☐ وزیری بزرگ ☐ سلطانی ☐ خشتی ☐ رحلی کوچک ☐ رحلی ☐ رحلی بزرگ ☐ مرقع ☐ نوع دیگر .....
	۱۰. مکتب هنری اثر: مکتب بغداد ☐ سلجوقی ☐ مکتب اولیه تبریز ☐ مکتب جلایری ☐ مکتب شیراز ☐ مکتب هرات ☐ مکتب دوم تبریز ☐ مکتب اصفهان ☐ دیگر مکاتب .....
	۱۱. جنبه ارزش اثر: تاریخی ☐ مردم شناسی ☐ هنری ☐ ادبیات ☐ مطالعاتی (پژوهشی) ☐ نوع دیگر..... - شهرت/انتساب اثر ..... - اثر قیمت‌گذاری شده است ☐ (قیمت اثر .....) نشده است ☐ - اثر بیمه: شده است ☐ نشده است ☐ - نوع سجع ترقیمی: (اصیل ☐ الحاقی ☐ الصاقی ☐ جعلی ☐ اعتباری ☐ ملکی) ☐
	۱۲. نوع جلد: جلد سوخت ☐ جلد معرق ☐ جلد ضربی ☐ جلد روغنی (لاکی) ☐ پایپه ماشه ☐ مقوایی ☐ پارچه‌ای ☐ مخمل ☐ منبت ☐ جلد تزئینی مرصع به جواهر ☐ نقاشی روی جلد ☐ جلد با تزئینات ترکیبی ☐ نوع دیگر ..... - جلد لفافه (محافظ): ندارد ☐ دارد ☐ جنس لفافه ..... - نقش تزئینات جلد: ترنج ☐ لچک ☐ کتیبه ☐ گل و مرغ ☐ مغزی طلایی ☐ ترکیبی ☐ - نوع تزئینات اندرون جلد ..... - سایر تزئینات..... - نوع خط روی جلد ..... - نام جلدساز ..... - مشخصات دیگر جلد .....
	۱۳. آغاز (مطلع) اثر ..... - خاتمه (انجامه) اثر .....
	۱۴. در صورت شرکت در نمایشگاه داخلی و خارجی تاریخ نمایش و محل آن .....
	۱۵. چگونگی دستیابی به اثر: خریداری نام فروشنده و تاریخ خرید ..... اهدایی ☐ نام اهداکننده و تاریخ اهدا ..... ضبط ☐ نام مرجع و تاریخ ضبط ..... استرداد ☐ نام کشور و تاریخ استرداد ..... امانی ☐ توقیفی ☐ وقفی ☐ وقف عام ☐ وقف خاص ☐ (نام واقف ..... تاریخ وقف .....)
	۱۶. محل نگهداری اثر: مخزن ☐ (قفسه ☐ جعبه ☐ کشو ☐) سالن نمایش ☐ - اثر، ریزفیلیم: دارد ☐ ندارد ☐ - اسکن: دارد ☐ ندارد ☐
	۱۷. منابع مورد استفاده در مطالعات تاریخی- تطبیقی .....
	۱۸. سایر توضیحات .....
	۱۹. نام تنظیم کننده شناسنامه ..... تاریخ تنظیم ..... نام و امضای تایید کننده : ..... وارد بانک اطلاعاتی شد ☐

ادامه جدول ۲

شناسنامه عمومی-پژوهشی کتاب‌ها

شناسنامه حفاظت و مرمت اسناد و کتابها		شماره کاربرگه.....
۱. آسیب‌نگاری و عکاسی		۲. مشخصات اثر: نام ..... شماره بازایی ..... لینک به فرم صورت وضعیت ..... لینک به شناسنامه عمومی پژوهشی اثر .....
تصویر آسیب نگاری اثر عکس از تهاهای کلی و جزئی اثر		۳. مطالعات تاریخی تطبیقی: نام دوره تاریخی ..... تاریخ اثر .....
۴. اثر مرمت: نشده ☐ شده ☐ (نام مرمتگر قبلی .....) لینک به شناسنامه حفاظتی و مرمتی قبلی ..... هدف از مرمت (شرح دلایل نیاز به مرمت اثر)		
۵. مطالعات آزمایشگاهی اثر (فن شناسی و آسیب شناسی): تجزیه های شیمی تر ☐ (نوع آزمایش ..... تجزیه های دستگاهی ☐ نوع تجزیه .....) نوع آزمایش: تخریبی ☐ غیر تخریبی ☐ (نحوه و محل برداشت نمونه آزمایشگاهی .....) مطالعات میکروسکوپی: نوع و مدل دستگاه ..... میزان PH اثر ..... (با شرایط محیطی: میزان رطوبت نسبی ..... درجه حرارت .....)		تصاویر تجزیه های دستگاهی یا شیمی تر تصاویر مطالعات میکروسکوپی
۶. فن شناسی اثر: جنس اثر: پوست ☐ (نوع پوست) ..... پارچه ☐ (نوع الیاف پارچه .....) کاغذ ☐ (نوع الیاف کاغذ .....) شیوه ساخت: الف. کاغذ دست ساز ☐ (نوع کاغذ دست ساز .....) ب. کاغذ ماشینی ☐ خمیرهای کاغذ: الف. خمیر مکانیکی ☐ خمیر شیمیایی ☐ - کتابت نسخه: خطی ☐ چاپی ☐ کاغذ رنگ: نشده ☐ شده ☐ (تعیین نوع رنگ ..... ضخامت کاغذ: ..... میکرومتر انواع مرکب ها: الف. مرکب های سیاه ☐ (نوع مرکب .....) ب. مرکب های رنگی ☐ (نوع مرکب .....) رنگدانه ها و مرکب بکار رفته در سند: محلول نامحلول - نوع رنگدانه: آلی ☐ معدنی ☐ نوع آهار: ..... منشا چسب: چسب های پروتئینی ☐ گیاهی ☐ نوع چسب کاغذ ..... مشخصه دیگر مواد به کار رفته در ساخت اثر: ..... میزان مقاومت و استقامت اثر: خوب ☐ متوسط ☐ شکننده ☐		تصاویر جزئیات اثر
۷. فن شناسی جلد کتاب: چرم ☐ (نوع چرم .....) پایه ماشه ☐ لاک ☐ (روغنی) ..... مخمل ☐ مقوایی ☐ پارچه ای ☐ نوع دیگر ..... جنس عطف ..... جنس نخ دوخت ..... رنگ نخ ..... نحوه دوخت و صحافی ..... نوع تجزیه به کار رفته جهت مطالعات ساختاری		نمودار از نحوه دوخت در صحافی تصاویر جلد
۸. آسیب شناسی اثر: میزان تخریب اثر: سالم ☐ کمتر از ۲۵ درصد تخریب ☐ بین ۲۵ تا ۵۰ درصد ☐ بین ۵۰ تا ۷۵ درصد ☐ بالای ۷۵ درصد (شکننده و بسیار حساس) ☐ - آسیب فیزیکی و مکانیکی: (سوراخ ☐ پارگی ☐ چروکیدگی ☐ کمبود ☐ فشردگی ☐ تاشدگی ☐ موارد دیگر .....) - آسیب بیولوژیک ☐ (فاکسینگ ناشی از فعالیت قارچها ☐ پوسیدگی ☐ لکه های ناشی از فعالیت میکروارگانیسمها ☐ سوراخ شدن ناشی عوامل بیولوژیک ☐ علامت ناشی از فعالیت حشرات ☐ آسیب های ناشی از فعالیت چوندگان ☐ موارد دیگر .....) - آسیب شیمیایی ☐ (چروکیدگی ☐ شکنندگی ☐ پخش شدگی ☐ پریدگی رنگ کاغذ ☐ پریدگی رنگ نوشته ها ☐ زرد شدگی ☐ فاکسینگ ناشی از وجود آهن در جوهر نوشته ها یا ترکیبات کاغذ ☐ موارد دیگر .....) - آسیب انسانی ☐ (واندالیزم ☐ آسیب انسانی ناشی از عدم آگاهی ☐ مرمت غیر اصولی ☐ موارد دیگر .....) آسیب ناشی از بلایای طبیعی ☐ (آتش سوزی ☐ سیل ☐ زمین لرزه ☐ نوع دیگر .....) - ماهیت لکه ها: ذرات جامد ☐ لکه های روغنی و چرب ☐ لکه های ناشی از مایعات ☐ لکه های ناشی از فعالیت میکروارگانیسمها ☐ عناصر فلزی ☐ سایر مواد آلی ☐ لکه های چسب و مواد مرمتی ☐ لکه های ناشی از فعالیت حشرات ☐ تعیین نوع عوامل بیولوژیک: الف. قارچها ☐ (نوع قارچ .....) ب. باکتری ☐ (نوع باکتری .....) پ. حشرات ☐ (نوع حشره .....)		تصاویر جزئیات آسیبها

جدول ۳

شناسنامه حفاظت
و مرمت اسناد و کتابها

شناسنامه حفاظت و مرمت اسناد و کتاب‌ها		شماره کاربرگه.....
۹. تعیین و انتخاب روش درمان : - شیوه مرمت: ☐ خیس ☐ خشک ☐ شیوه خیس و خشک ☐		
۱۰. مراحل مرمت: - اثر نیاز به ضد عفونی: ندارد ☐ دارد ☐	تصاویر مراحل تمیزکاری و ضد عفونی	<p>- شیوه ضد عفونی اثر: دستگاهی ☐ غیردستگاهی ☐ نوع ماده مورد استفاده .....</p> <p>- تمیز کاری اثر: الف. مکانیکی (بیستوری ☐ برس نرم ☐ پارچه نرم ☐ دستگاه مکش ویژه نسخ ☐ لیزر ☐ پاک کن ☐ پنبه ☐ نوار چسب و پاک کننده های جاذب ☐ نوع دیگر.....)</p> <p>ب. شیمیایی ☐ (الکل ها ☐ استون ☐ آب مقطر ☐ نوع دیگر.....)</p> <p>نیاز به حذف الحاقات: ندارد ☐ دارد ☐ نوع مورد برداشته شده .....</p> <p>ماده مورد استفاده برای حذف الحاقات ..... - نیاز به اسپندزایی: ندارد ☐ دارد ☐</p> <p>-اسپند زدها: شیوه غیر آبی ☐ (نوع ماده مورد استفاده ..... شیوه آبی ☐</p> <p>نوع ماده مورد استفاده ..... شیوه گازی ☐ نوع ماده مورد استفاده.....</p> <p>اسپند زدایی حجمی ☐ (روش باتل ☐ دی اکسید روی ☐ (ویتو) ☐ wei to ☐ Book saver ☐ Book keeper ☐ نوع دیگر.....)</p> <p>- نیاز به لکه گیری: ندارد ☐ دارد ☐ (الف. مکانیکی ☐ ب. شیمیایی ☐ نوع ماده به کار رفته .....)</p> <p>- نیاز به آهاردهی: ندارد ☐ دارد ☐ (نشاسته با ماده قارچ کش ☐ CMC ☐ کلوسل ☐ نوع دیگر.....)</p> <p>- صاف کردن و یا خشک کردن: آیرن ☐ پرس گرم ☐ پرس سرد ☐ میز مکش دارای چمبر ☐ نوع دیگر.....)</p> <p>- نیاز به بازسازی: ندارد ☐ دارد ☐ (بازسازی سنتی ☐ بازسازی ماشینی ☐) - (کاغذ بازسازی نیاز به هم رنگ سازی: ندارد ☐ دارد ☐ (ماده مورد استفاده جهت هم رنگ سازی کاغذ .....) - نیاز به بازسازی نوشته های بی رنگ شده: است ☐ نیست ☐</p> <p>- نیاز بازسازی تزئینات: است ☐ نیست ☐</p> <p>-مواد به کار رفته در مرمت اثر: نوع و ویژگی کاغذ مورد استفاده در بازسازی .....</p> <p>نوع چسب به کاررفته در مرمت ..... سایر مواد به کار رفته در مرمت .....</p> <p>- صاف کردن نهایی اثر: میز مکش ☐ پرس گرم ☐ پرس سرد ☐ پرس سرد و گرم ☐</p> <p>- به استحکام بخشی نیاز: ندارد ☐ دارد ☐</p> <p>(کریوکسی متیل سلولز مواد دیگر.....)</p>
۱۱. آسیب شناسی جلد اثر	تصاویر آسیب های جلد	<p>میزان تخریب: سالم ☐ کمتر از ۲۵٪ تخریب ☐ بین ۲۵ تا ۵۰٪ ☐ بین ۵۰ تا ۷۵٪ ☐ بالای ۷۵٪ ☐</p> <p>آسیب فیزیکی: سوراخ ☐ پارگی ☐ تاشدگی ☐ فشردگی ☐ نوع دیگر .....</p> <p>آسیب شیمیایی: شکستگی ☐ چروکیدگی ☐ پدیدگی رنگ کاغذ یا نوشته ها ☐ لکه های قرمز ☐ نوع دیگر.....</p> <p>آسیب بیولوژیک: فاکسینگ ☐ لکه های ناشی از فعالیت میکروارگانیسم ها ☐ لکه های ناشی از فعالیت حشرات ☐ نوع دیگر .....</p> <p>آسیب انسانی ☐ واندالیسم (vandalism) ☐ آسیب های انسانی ناشی از عدم آگاهی ☐ مرمت غیر اصولی ☐ نوع دیگر .....</p> <p>آسیب ناشی از بلایای طبیعی: آتش سوزی ☐ سیل ☐ زمین لرزه ☐ نوع دیگر..... - نیاز به مرمت: ندارد ☐ نیاز به مرمت دارد ☐ نیاز به تعویض جلد (نوسازی جلد): ندارد ☐ دارد ☐ - صحافی نیاز: دارد ☐ ندارد ☐</p> <p>- ماهیت لکه ها: ذرات جامد ☐ لکه های روغنی و چرب ☐ لکه های ناشی از مایعات ☐ لکه های ناشی از فعالیت میکروارگانیسم ها ☐</p> <p>عناصر فلزی ☐ سایر مواد آلی ☐ لکه های چسب یا مواد مرمتی ☐ لکه های ناشی از فعالیت حشرات ☐</p> <p>-شناسایی نوع عوامل بیولوژیک: قارچ ها ☐ (نوع قارچ .....) باکتری ها ☐ (نوع باکتری .....)</p> <p>پ. حشرات ☐ نوع حشره ..... ت. جوندگان ☐ نوع جونده ..... نوع دیگر .....</p>
۱۲. مراحل مرمت جلد اثر	تصاویر مراحل مرمت جلد	<p>ضد عفونی ☐ (نوع ماده به کار رفته .....) تمیزکاری ☐ (نوع ماده به کار رفته .....)</p> <p>اسپند زدایی ☐ (نوع ماده به کار رفته .....) نرم کننده ☐ (نوع ماده به کار رفته .....)</p> <p>تعویض و ترمیم قسمت هایی از عطف ☐ مرمت بخش هایی از پشت یا روی جلد ☐</p> <p>شبهه سازی ناحیه بازسازی شده با دیگر نواحی ☐ استحکام بخشی ☐ (نوع ماده به کار رفته .....)</p> <p>دیگر مواد به کار رفته در حفاظت و مرمت جلد .....</p>
۱۳. پیشنهادات حفاظتی و نگهداری بهینه از اثر (وضعیت شرایط محیطی، محل قرار گیری اثر، نگهداری در ریزاقلیم محیطی)		
۱۴. سایر توضیحات		
نام مرمتگر ..... تاریخ و امضا ..... نام دیگر کارشناسان ..... تاریخ و امضا		
نام تنظیم کننده شناسنامه ..... تاریخ تنظیم ..... وارد بانک اطلاعاتی شد ☐		

ادامه جدول ۳

شناسنامه حفاظت
و مرمت اسناد و کتاب‌ها

شناسنامهٔ تمبر	
شمارهٔ کاربرگه.....	
۱. تصویر تمبر:	۲. مشخصات تمبر: نام: ..... شمارهٔ بازیابی..... در فهرست ملی ثبت شده است (شماره ثبت.....) ثبت نشده است (پیشنهاد ثبت در فهرست ملی)
تصویر پشت و روی تمبر	۳. مشخصات ظاهری اثر: ناقص ☐ کامل ☐ - ابعاد تمبر: طول: میلی متر ..... عرض: میلی متر ..... مناسبت تمبر ..... موضوع تمبر ..... طرح تمبر ..... مجری تمبر .....
	۴. تکنیک: چاپی ☐ کاردی ☐ هیلوگرافور ☐ چاپ سنگی ☐ چاپ سربی ☐ لیتوگرافور ☐ فتوگرافور ☐ افست ☐ نوع دیگر .....
۵. تعداد دندانهای تمبر	۶. فیلگرن (ته نقش) ندارد ☐ دارد ☐ تاریخ مندرج در ته نقش ..... زیان ته نقش ..... نقش برجسته ندارد ☐ دارد ☐
۷. ارزش تمبر: درجه ۱ ☐ درجه ۲ ☐ درجه ۳ ☐	۸. تزئینات و نقش تمبر: تک نقش ☐ مرکب ☐ انسانی ☐ حیوانی ☐ گیاهی ☐ هندسی ☐ سایر علائم ویژه ☐
۹. تاریخ چاپ تمبر	۱۰. نوع تمبر: هوایی ☐ زمینی ☐ نمونه ☐ یادگاری ☐ اوراق پستی بهادار ☐ کارت پستال ☐ پاکت تمبردار ☐ کارت مبادلات پول ☐ نوع دیگر .....
۱۱. تیراژ	۱۲. زیان نگارش تمبر ..... - نوع خط (زبان فارسی): نستعلیق ☐ نسخ ☐ ثلث ☐ شکسته نستعلیق ☐ نوع دیگر .....
۱۳. تمبر مهر ندارد ☐ دارد ☐ تصویر مهر	- تمبر رنگی است ☐ نیست ☐ سایر توضیحات مربوط مشخصات تمبر .....
۱۴. محل نگهداری تمبر: مخزن ☐ (قفسه ☐ طبقه ☐ زونکن ☐ جعبه ☐ کشو ☐ آلبوم) تالارهای نمایش ☐	۱۶. در صورت شرکت در نمایشگاه داخلی و خارجی، تاریخ نمایش و محل آن .....
۱۵. تمبر اسکن دارد ☐ ندارد ☐	۱۷. وضعیت اثر لحاظ میزان تخریب: سالم ☐ کمتر از ۲۵ درصد تخریب ☐ تخریب بین ۲۵ تا ۵۰ درصد ☐ تخریب بین ۵۰ تا ۷۵ درصد ☐ تخریب بالای ۷۵ درصد (بسیار ضعیف و شکننده) ☐ - تمبر مرمت شده ☐ (تاریخ مرمت ..... نام مرمتگر ..... شمارهٔ لینک به مرمت اثر .....) مرمت نشده ☐
۱۸. نوع تخریب: فیزیکی ☐ مکانیکی ☐ شیمیایی ☐ بیولوژیکی ☐ انسانی ☐ آسیب های ناشی از بلایای طبیعی ☐ نوع دیگر	۱۹. اولویت حفاظتی و مرمتی نیاز به اقدامات مرمتی است (اولویت اول ☐ اولویت دوم ☐ اولویت سوم ☐ نیاز به اقدامات حفاظتی است ☐ نیاز به اقدامات مرمتی نیست ☐ محل مناسب نگهداری اثر .....
۲۰. سایر توضیحات	نام تنظیم کنندهٔ کاربرگه ..... تاریخ تنظیم ..... نام و امضای تایید کننده ..... وارد بانک اطلاعاتی شد

جدول ۴

شناسنامهٔ تمبر

فرم صورت وضعیت کتاب‌ها و اسناد	
شماره کاربرگه	
۰۱. مشخصات اثر: نام اثر:	شماره بازبایی .....
جنس اثر: کاغذ ☐ پوست ☐ پارچه ☐	نوع اثر: نسخه ☐ سند ☐ طومار ☐
مورد دیگر:	
۲. وضعیت اثر:	
<p>• محل نگهداری اثر: مخزن ☐ قفسه متحرک ☐ (بسته ☐ باز ☐) قفسه ثابت ☐ (بسته ☐ باز ☐) زونکن ☐ کشو ☐ جعبه ☐</p> <p>نوع دیگر: [.....] - سالن نمایش ☐ [ویترین نمایش ☐ نوع دیگر: .....]</p> <p>• وضعیت نسخه از لحاظ میزان تخریب</p> <p>سام ☐ کمتر از ۲۵ درصد تخریب ☐ تخریب بین ۲۵ تا ۵۰ درصد ☐ تخریب بین ۵۰ تا ۷۵ درصد ☐</p> <p>تخریب بالای ۷۵ درصد (شکننده و بسیار حساس) ☐</p> <p>• اثر مرمت شده (تعداد صفحات مرمت شده: .....) مرمت نشده</p>	
۳. آسیب شناسی ظاهری اثر:	
<p>آسیب فیزیکی و مکانیکی ☐ (سوراخ ☐ پارگی ☐ تاشدگی ☐ فشردگی ☐ چروکیدگی ☐ ریختگی ☐ موارد دیگر: .....)</p> <p>آسیب شیمیایی ☐ (شکنندگی ☐ تغییر رنگ کاغذ یا نوشته‌ها ☐ زرد شدگی ☐ پخش شدگی ☐ موارد دیگر: .....)</p> <p>آسیب بیولوژیک ☐ (فاکسینگ ☐ لکه های ناشی از فعالیت میکروارگانیسم ها ☐ آسیب های ناشی از فعالیت حشرات ☐</p> <p>آسیب های ناشی از فعالیت جوندگان ☐ موارد دیگر: .....</p> <p>آسیب انسانی ☐ (واندالیسم (vandalism) ☐ آسیب های انسانی ناشی از عدم آگاهی ☐ مرمت غیر اصولی ☐ موارد دیگر: .....)</p> <p>آسیب ناشی از بلایای طبیعی ☐ (آتش سوزی ☐ سیل ☐ زمین لرزه ☐)</p> <p>تعداد برگ‌های آسیب دیده: .....</p>	
تصاویر آسیب‌های نسخه	
۴. آسیب شناسی ظاهری جلد نسخه:	
<p>آسیب فیزیکی و مکانیکی ☐ (سوراخ ☐ پارگی ☐ تاشدگی ☐ تاب خوردگی ☐ ریختگی ☐ موارد دیگر: .....)</p> <p>آسیب شیمیایی ☐ (شکنندگی ☐ چروکیدگی ☐ تغییر رنگ ☐ لکه‌های قرمز ☐ خشک‌شدگی ☐ پوسیدگی ☐ موارد دیگر: .....)</p> <p>آسیب بیولوژیک ☐ (فاکسینگ ☐ لکه‌های ناشی از فعالیت میکروارگانیسم‌ها ☐ لکه‌های ناشی از فعالیت حشرات ☐</p> <p>موارد دیگر: .....</p> <p>آسیب انسانی ☐ (واندالیسم (vandalism) ☐ آسیب های انسانی ناشی از عدم آگاهی ☐ مرمت غیر اصولی ☐</p> <p>موارد دیگر: .....</p> <p>آسیب ناشی از بلایای طبیعی ☐ (آتش سوزی ☐ سیل ☐ زمین لرزه ☐)</p>	
تصاویر از آسیب‌های جلد نسخه	
۵. اولویت‌های حفاظتی و مرمتی	
<p>• نیاز به اقدامات مرمتی است ☐ (اولویت اول ☐ اولویت دوم ☐ اولویت سوم ☐ اولویت چهارم ☐)</p> <p>• نیاز به اقدامات حفاظتی است ☐ (بررسی مجدد اثر بعد از ۶ ماه ☐ نگهداری در شرایط محیطی و نگهداری استاندارد ☐)</p> <p>• نیاز به اقدامات مرمتی نیست ☐</p>	
۶. توضیحات دیگر در صورت لزوم:	
نام تنظیم کننده کاربرگه: ..... تاریخ تنظیم و امضا:	

جدول ۵

فرم صورت وضعیت کتاب‌ها و اسناد

